MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MAARİF VEKÂLETİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 18 | 26 EYLÜL 1955 | SAYI: 870

GENELGELER:

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ
Sayı: 531/2449-22

12/9/1955

ÖZET: 1955 yılı dönemlerine mahsus Devlet Lise İmtihan soruları h.

4079

1955 yılı yaz ve güz dönemleri Devlet Lise imtihanlariyle Devlet Olgunluk imtihanlarının bir dersinden sorumlu olarak 1954-1955 yılında üniversite ve yüksek okullara devamlarına müsaade edilenlere mahsus olmak üzere 6 ve 7 Mayıs 1955 tarihlerinde açılan imtihanlar için Vekâletimizce hazırlanan Devlet Lise imtihan soruları aynen aşağıya çıkarılmıştır.

İlgililere tebliğini saygiyle rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

DEVLET LİSE İMTİHANI

1955 Yaz Dönemi

Türkçe - Kompozisyon Konusu

«Kendimize, ailemize ve milletimize karşı sorumluyuz.» Bu düşünceyi misallerle açıklayınız.

1955 Güz Dönemi

«Ömrümüz kısa değil; fakat biz bunun çoğunu kaybediyoruz. Eğer bütün ömür iyi kullanılacak olursa, hayat kâfi derecede uzundur ve en iyi iş'erin başarılmasına elverecek kadar geniş ölçüde verilmiştir.»

(Seneca)

Bu düşünceyi açıklayınız.

1955 Yaz Dönemi
Edebiyat Kolu
Türk Dili ve Edebiyatı Soruları

Lirik şiir her millette sazla beraber doğar, kendini ilk defa mızrap ve telle ifade eder. İzzet Molla Keşan'a menfi gittiği zaman, İstanbul'dan bir şairin geldiğini işitir işitmez sazlarını kapıp karşısına gelen âşıkların hitabesi buna bürhandır; bu iptidai şair'er, İzzet Molla'ya:

İşittik ki siz şair-i şâhsız,
Maarif semavatına mâhsız,
Değil haddimiz gerçi çaldırma saz,
Gönül bir iki nağme eyler niyaz...

derler, şiiri nağmeden ayıramazlar.

Lirik şiir, tekâmül ede ede sazını bırakır, yalnız nağme kesilir: Fuzulî'nin şiiri gibi. Lirik şiir, en halis şairlerinin elinde gayet sadedir; ilimden, hünerden âzadedir. Ne dimağa hitabeder, ne de zevka. Kalbinde o ateşten bir kıvılcım olmıyan kari', Fuzulî divanını eline alsa, zanneder ki, Fuzulî'nin o kadar medholunan gazelleri bir düziye tekrar edilen aynı kelimelerden, aynı mazmunlardan ibarettir.

Bu nevi şiir, yegâne nevidir ki, fikirde, mazmunda, sanatta yeniliğe asla muhtaç olmaz. *(Yahya Kemal Beyatlı)*

Soru 1 — a) Bu yazıyı kaç bölüme ayırabiliriz? Her bölümün ana fikri nedir? (Bu fikirler yazıda ifade edilmişse aynen alabilirsiniz.)

b) Şu mecazlı ifadeleri, yazıdaki yerlerine göre, açıklayınız veya düz ifadeye çeviriniz: Lirik şiir sazla beraber doğar, kendini mızrap ve telle ifade eder. — Maarif semavatına mâhsız. — Kalbinde o ateşten kıvılcım olmıyan.

c) Şu kelimelerden dört tanesini (1) umumi kullanılışlarına, (2) Parçadaki yerlerine göre açıklayınız: hitabe, ilim, sanat, dimağ, zevk, nevi.

d) Burada vasıfları belirtilen lirik şiir, size edebiyatımızdan hangi örneği hatırlatıyor? Sebepleriyle yazınız.

Soru 2 — a) ....*Demin*
«Ferda senin» dedim, beni alkışladın; hayır,
Bir şey senin değil, sana ferda vediadır;
Her şey vediadır sana, ey genç, unutma ki
Senden de bir hesab arar âti-i müşteki...
(Tevfik Fikret)

parçası lirik sayılabilir mi? Niçin?

b) Bu parçada Fikret, nesiller arasında nasıl bir münasebet bulunmasını istemektedir? Açıklayınız.

Soru 3 — Edebiyatımızın mühim simalarından sevdiğiniz bir şairi kısa bir makale ile tanıtınız.

(*İzzet Molla:* XIX. yy. Divan şairlerinden, *menfi:* Sürgün, *bürhan:* Delil, kanıt, *Maarif semavatına mâhsız:* Bilgi göklerine aysınız, *nağme:* Ezgi, melodi. *âzade:* Kurtulmuş, *kari':* Okuyucu, *ferda, âti:* Yarın, gelecek, *vedia:* Emanet, *müşteki:* Şikâyetçi, şikâyet edici.)

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 40,
Soru 2 — 30,
Soru 3 — 30.

N O T:

Kâğıdın yukarısındaki not hanesine, cevaplara verilen notlar top'amının 10'a bölünmesiyle elde edilen netice yazılır.

1955 Güz Dönemi

Tulûat kumpanyalarının repertuvarlarını pek hor görmemelidir. Aralarında âdeta dünya şaheserleri vardır. Gülmeyin, ezbere söylemiyorum: «Arabın hiddeti», Shakespeare'in Othello'sudur. «Amerika vahşileri», Chateaubriand'ın A'ala'sından başka bir şey değildir. «Sersem kocanın kurnaz karısı», Molière'in Georges Dandin'idir... Tulûat piyeslerinden hangisinin altı eşelense, bir Batı piyesinin temellerine varılacağını kuvvetle tahmin ederim.

Birçok kimseler, bunları tulûat aktörlerinin kendi uydurmaları zannederler. Yapısında gizli bir teknik, insan ruhunu bilinmez bir tarafından kavrıyan esrarlı bir tesir olmıyan bir eserin, otuz kırk sene, çocuğu, genci, ihtiyariyle, âlim ve cahiliyle bütün bir cemiyete kendini dinletmesi, zorla kabul ettirmesi akla sığacak şey midir? Memleketin bellibaşlı kalemlerinden çıkmış, birçok dekor, ışık vesaire hileleriyle al'anıp pullanmış eserler Darülbedayi sahnesinde bir hafta güçbelâ dayanırken, bunların, basit görünüşlü bir dikilitaş gibi, senelerce dayanmalarında elbette bir hikmet vardır.

Ama: «Tulûatçı dediğimiz bu insanların elinde bu şaheserlerin çarpık bir iskeletinden, sanatsız bir karikatüründen başka nesi kalmış?» diyeceksiniz. Bu noktada ben de sizin'e beraberim. Fakat ne yapalım, bu şartlar içinde ellerinden bu kadarı gelmiş, bu kadarını yapmışlar. Ne ektik ki, ne biçmeyi ümidedelim...

Maksadım şu ki, onlar, gittikleri yere karınca kararınca neşe ve hareket götürdükleri gibi, pek az tutan kazançlarından, Devlete vergilerini de veriyorlar. Neşe ve hareketin halk için ne kadar lâzım bir şey olduğunu, durgun ve renksiz bir hayatın kasabaları nasıl öldürdüğünü, zekâ'arı nasıl körlettiğini artık biliyoruz. Asırlarca memleketin bütün mesuliyetleri gibi, sanat mesuliyetini de omuzlarında taşımış olan İstanbul'un, Anadolu kasabalarına gönderebildiği hemen tek ses, bu beğenmediğimiz tulûat kumpanyaları olmuştur.

(Reşat Nuri Güntekin'den)

Soru 1 — a) Her paragrafın ana fikrini bir cümle ile belirtiniz. Ayrıca, yazının bütününden çıkan neticeyi de bir cümle ile ifade etmeye çalışınız.

b) Şu cümlelerde ve cümle parçalarında geçen altı çizgili sözleri açıklayınız:

Tulûat piyeslerinden hangisinin altı eşe-

lense, bir Batı piyesinin temellerine varılacağını kuvvetle tahmin ederim. Yapısında gizli bir teknik, insan ruhunu bilinmez bir tarafından kavrıyan esrarlı bir tesir olmıyan bir eserin, otuz, kırk sene bir cemiyete kendini dinletmesi akla sığacak şey midir?

Birçok dekor, ışık vesaire hileleriyle allanıp pullanmış eserler...

Bu insanların elinde bu şaheserlerin çarpık bir iskeletinden, sanatsız bir karikatüründen başka ne kalmış?

Durgun ve renksiz bir hayat...

c) Yazıda verilen bilgilere dayanarak, bildiğimiz tiyatro eserleriyle tulûat piyesleri arasındaki farkları gösteriniz.

d) Bu yazının, konuşma dilimize çok yakın bir ifade ile yazılmış olduğunu, misallerle belirtiniz.

Soru 2 — Mehmet Emin Yurdakul'un «Anadolu» (1914) şiirinden alınan:
Hani senin bahtiyarlık hukukun?
Hani senin yeni ruhlu çocuğun,
Sevgin, neşen, çalgın, türkün, oyunun?...
mısralariyle yukarıki yazıyı (1936) muhteva bakımından mukayese ediniz.

Soru 3 — «İstanbul, asırlarca memleketin bütün mesuliyetleri gibi, sanat mesuliyetlerini de omuzlarında taşımıştır» düşüncesini, misaller vererek açıklayınız.

Soru 4 — Halkımızı yetiştirmede tiyatrodan faydalanabilir miyiz? Bu konuda düşündüklerinizi yazınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 40,
Soru 2 — 15,
Soru 3 — 15,
Soru 4 — 30.

N O T:

Kâğıda konacak not, cevaplara verilecek notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

1955 Yaz Dönemi

Edebiyat Kolu

Felsefe Soruları

SOSYOLOJİ:

Soru 1 — Ahlâk olaylarının sosyal bir karakteri olup olmadığını, bir iki misal vermek suretiyle açıklayınız ve ahlâk olaylariyle hukuk olayları arasındaki farkı gösteriniz.

Soru 2 — Kredi nedir? Kredinin modern ekonomideki rolünü ve bankaların yaptığı işleri anlatınız. Türkiye'deki bellibaşlı bankaları sayınız.

MANTIK:

Soru 3 — «İnsan, düşünen bir hayvandır» önermesindeki *insan* ve *hayvan* terimlerinin tazammun ve şümulünü (içlem ve kaplamını) mukayese ediniz.

Soru 4 — Endüksiyon nedir? J. S. Mill'in dört endüksiyon kuralını birer misalle açıklayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 3,
Soru 2 — 3,
Soru 3 — 2,
Soru 4 — 2.

1955 Güz Dönemi

Edebiyat Kolu

Felsefe Soruları

SOSYOLOJİ:

Soru 1 — İlkel cemiyetlerdeki din hayatı ile ilerlemiş cemiyetlerdeki din hayatını ana çizgileriyle mukayese ediniz.

Soru 2 — Cumhuriyetin ilânından sonra Türk kadınının sosyal durumundaki gelişmeyi misallerle açıklayınız.

MANTIK:

Soru 3 — Tabiat ilimlerine ait iki kanun yazınız ve bu kanunların nasıl elde edildiğini anlatınız.

Soru 4 — Analojiyi tarif ediniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 4,
Soru 2 — 3,
Soru 3 — 2,
Soru 4 — 1.

1955 Yaz Dönemi

Fen Kolu

Felsefe Soruları

SOSYOLOJİ:

Soru 1 — Klân ailesindeki kadının sosyal durumu ile modern ailedeki kadının sosyal durumunu karşılaştırınız.

Soru 2 — Kooperatifin ekonomik rolünü ve çeşitlerini anlatınız.

MANTIK:

Soru 3 — Kıyas'ı tarif ediniz ve *cisim*, *ağırlık*, *hava* terimlerini içine alan bir kıyas yapınız. Bu kıyasta büyük ve küçük önermelerle neticeyi ve büyük, orta ve küçük terimleri gösteriniz.

Soru 4 — Matematikte postülatların gördüğü işi anlatınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç,
Soru 2 — İki,
Soru 3 — Üç,
Soru 4 — İki.

1955 Güz Dönemi

Fen Kolu

Felsefe Soruları

SOSYOLOJİ:

Soru 1 — Mülkiyet fikri nasıl doğmuş ve nasıl bir tekâmül geçirmiştir?

Soru 2 — Sosyal hayatta güzel sanatlar nasıl bir yer tutmaktadır? Güzel sanatlar ilkel cemiyetlerden itibaren nasıl bir tekâmül geçirmiştir?

MANTIK:

Soru 3 — Müşahede ve tecrübenin esaslarını an'atınız ve günlük hayattan alacağınız bir olaya tatbik ediniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç,
Soru2 — Dört,
Soru 3 — Üç.

1955 Yaz Dönemi

Fen ve Edebiyat Kolları

Tarih Soruları

Soru 1 — On sekizinci yüzyılda Avusturya ve Rusya Devletlerinin Osmanlı İmparatorluğuna karşı güttükleri siyaseti ve bu siyasetin, yüzyılın birinci yarısından sonra, sebebolduğu vakaları (1736, 1768, 1787 Harbleri ve sonuçları) ana hatlariyle anlatınız.

Soru 2 — Üçüncü Selim ve İkinci Mahmut zamanlarında yapılan ıslahat hareketleri hakkında bildiklerinizi yazınız.

Soru 3 — Rönesansın sebeplerini ve niçin İtalya'da başladığını yazınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Dört,
Soru 2 — Üç,
Soru 3 — Üç.

BÜTÜN SON SINIFLAR İÇİN

1955 Güz Dönemi

Tarih Soruları [*]

Soru 1 — On sekizinci yüzyıl başında (1700 - 1718):

a) Osmanlı - Rus,
b) Osmanlı - İsveç,
c) Osmanlı - Venedik,

---

[*] Güz dönemi tarih soruları hakkında Valilik'ere çekilen 6 Eylül 1955 tarih ve 2364 sayılı telgraf sureti:

Devlet Lise imtihanlarına ait tarih soruları ve baremleri üçüncü sınıflar için muteberdir. Dördüncü sınıflar için yalnız birinci ve üçüncü sorular dikkate alınacaktır. Bu sınıflar için birinci sorunun baremi altı, üçüncü sorunun baremi dört olacaktır.

Talim ve Terbiyenin 2364 sayısiyledir.

d) Osmanlı - Avusturya münasebetlerini ana çizgileriyle açıklayınız.

Soru 2 — 1856 Paris Antlaşması ile sona eren Kırım Harbinin sebeplerini, harbin kimler arasında ve ne suretle cereyan ettiğini, Paris Antlaşması hükümlerini, ve bu antlaşmanın Osmanlı tarihi bakımından önemini anlatınız.

Soru 3 — On altıncı yüzyılda Osmanlı Türklerinin, güzel sanatlar alanında kaydettikleri gelişmeyi, örnekler vererek, yazınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Dört,
Soru 2 — Dört,
Soru 3 — İki.

1955 Yaz Dönemi

Edebiyat Kolu

Matematik Soruları

Soru 1 — $3x + 4y = 20$ doğrusuna A (4, 2) noktasında teğet olan ve B(11, 9) noktasından geçen dairenin denklemini ve ayrıca B noktasından bu daireye çizilen teğetin denklemini yazınız.

Soru 2 — $\dfrac{3x - 2 - \sqrt{4x^2 - x - 2}}{x^2 - 3x + 2}$ ifadesinin $x = 1$ için limit değerini hesaplayınız.

Soru 3 — $y = \dfrac{x^2 - 4x + 4}{x^2 - 1}$ fonksiyonunun değişimini inceliyerek grafiğini çiziniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Dört,
Soru 2 — Üç,
Soru 3 — Üç.

1955 Güz Dönemi

Edebiyat Kolu

Matematik Soruları

Soru 1 — Köşeleri A(—1, 12), B(3, 2), C(9, 8) olan ikizkenar üçgeni çiziniz:

a) B ve C köşelerinden çizilen kenarortayların boylarının eşit olduğunu;

b) Bu üçgenin BC tabanı üzerinde alınan apsisi 4 olan M noktasının AB ve AC kenarlarından olan uzaklıkları toplamının B köşesinin AC kenarından olan uzaklığına eşit olduğunu gösteriniz.

Soru 2 — $y = \dfrac{x^2 + 1}{x\sqrt{2x^2 - 3}}$ fonksiyonunun türevini alınız ve neticeyi sadeleştiriniz.

Soru 3 — $y = \dfrac{4x^2 + 4x - 3}{x^2 - 4x + 3}$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Dört,
Soru 2 — Üç,
Soru 3 — Üç.

1955 Yaz Dönemi

Fen Kolu

Matematik Soruları

Soru 1 — $y = \dfrac{x^2 - ax - 5}{x - 7}$ fonksiyonu veriliyor:

a) Bu fonksiyonun gösterdiği eğrinin, apsisi $x = -1$ olan noktasındaki teğetinin $y = -\dfrac{3}{4}x$ doğrusuna paralel olması için a ne olmalıdır? a yerine, bulunan değeri koyarak elde olunan fonksiyonun grafiğini çiziniz.

b) x eksenine paralel $y = k$ doğrusunun, k nın muhtelif değerler alması halinde, yukarıki eğriyi kesmesi şartını ve kesim noktalarının apsislerinin nişaretlerini açıklayınız.

c) x eksenine paralel olan bir D doğrusu, $x = 7$ doğrusunu A, ve yukarıki eğriyi M, N noktalarında kestiğine göre, AM . AN çarpımının değerinin, D doğrusunun x eksenine paralel kalarak yer değiştirmesi halinde sabit kaldığını gösteriniz.

Soru 2 — $y = \sin^2 x - \sin x$ fonksiyonunun grafiğini çiziniz. Bu eğrinin x ekseninin üst tarafındaki parçasiyle x ekseni arasındaki alanı hesaplayınız.

Soru 3 — Bir elipsin herhangi bir M noktasındaki teğetinin, küçük eksenin köşeleri olan B ve B′ noktalarından çizilen teğetleri kestiği noktalar, sırasiyle D, D′ ile gösteriliyor:

$\overline{BD} \cdot \overline{B'D'} = a^2$ olduğunu geometrik olarak ispat ediniz.

Soru 4 — $\dfrac{x^2}{100} + \dfrac{y^2}{25} = 1$ elipsinin üzerinde alınan M(8,3) noktasından geçen OM köşegeniyle bu köşegenin eşleniği olan ON köşegeni çiziliyor. M noktasından, ON köşegenine indirilen dikmenin bu köşegeni kestiği nokta E, elipsin odaklar eksenini kestiği nokta H ile gösterildiğine göre, ME . MH = 25 olduğunu gösteriniz.

Soru 5 — Bir ABC üçgeninde:

$$\frac{\cos A \cos B}{ab} + \frac{\cos B \cos C}{bc} + \frac{\cos C \cos A}{ac} = \frac{1}{4R^2}$$

bağıntısını sağlayınız. (R, üçgenin dışına çizilen çemberin yarıçapıdır.)

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 30,
Soru 2 — 15,
Soru 3 — 25,
Soru 4 — 15,
Soru 5 — 15.

N O T :

Kâğıdın yukarısındaki not hanesine, cevaplara verilen notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilen netice yazılır.

1955 Güz Dönemi

Fen Kolu

Matematik Soruları

Soru 1 — $y = x^3 + ax^2 + bx + c$ fonksiyonu veriliyor:

a) a, b, c yi o suretle tâyin ediniz ki, $x = -1$ için $y = 0$ olsun ve bu ifadenin $x^2 - 5x + 4$ ile bölünmesinden çıkan kalan $45x - 35$ olsun. $a = b = 4$, $c = 1$ konularak elde olunan fonksiyonun grafiğini çiziniz.

b) Fonksiyonun gösterdiği eğrinin apsisi —1 olan B noktasından geçen ve eğimi «m» olan doğru ile eğrinin, B noktasından başka diğer kesim noktalarının apsislerini veren denklemi yazınız. «m» nin muhtelif değerler alması halinde, bu kesim noktalarının sayısını, cebirsel olarak, münakaşa ediniz.

Soru 2 — Denklemi $\dfrac{x^2}{100} + \dfrac{y^2}{25} = 1$ olan elipsin, koordinat eksenlerinin ayırdığı I ci bölgede bulunan, dörtte bir parçasiyle $y = -\dfrac{2}{3}x$ doğrusu çiziliyor. x ekseni ile elips eğrisi ve verilen doğru arasında kalan kapalı parçanın x ekseni etrafında dönmesinden meydana gelen hacmi hesabediniz.

Soru 3 — Odakları F,F′ olan elipsin bir M noktasındaki teğeti, F odağına ait D doğrultman doğrusunu T noktasında kesiyor. Bu teğet üzerinde alınan bir P noktasından FT ye bir PK dikmesi ve D doğrultmanına bir PH dikmesi çiziliyor:

a) $\dfrac{PK}{PH} = \dfrac{c}{a}$ olduğunu;

b) P noktasından bu elipse ikinci bir teğet çiziliyor. Bu teğetin de aynı doğrultmanı kestiği nokta T′ ile gösteriliyor. PF nin TFT′ açısının açı ortaylarından biri olduğunu ispat ediniz. (1. şıktaki özellikten faydalanılabilir.)

Soru 4 — $y^2 = 16x$ parabolünün bir M(9, 12) noktasındaki teğetin, doğrultmanı kestiği nokta T ve odaktan x eksenine çizilen dikmeyi kestiği nokta da K olduğuna göre:

a) FT = FK olduğunu;

b) M noktasından x eksenine çizilen pa-

ralelin, doğrultmanı ve odaktan MT teğetine çizilen paraleli kestiği noktalar, sırasiyle L ve R ile gösterildiğine göre, M noktasının L ve R den eşit uzaklıkta olduğunu gösteriniz.

Soru 5 — Bir üçgenin açıları arasında,

$$\sin A = \frac{\sin B + \sin C}{\cos B + \cos C}$$

bağıntısı olduğuna göre, A açısının dikaçı olduğunu gösteriniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 25,
Soru 2 — 20,
Soru 3 — 25,
Soru 4 — 15,
Soru 5 — 15.

N O T:

İmtihan kâğıdına konacak not, cevaplara verilen notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

1955 Yaz Dönemi

Edebiyat Kolu

Tabiiye Soruları

Soru 1 — Tek hücreli hayvanlardan sporlularda (plasmodium) üremeyi, çizerek anlatın.

Soru 2 — Omurgalı hayvanlarda merkezî sinir sisteminin gelişmesini genel olarak anlatınız. (Sınıflara ait özelliklerden ayrı ayrı bahsedilmiyecektir.)

Soru 3 — Çok hücreli canlıların meydana gelişinde embriyonun gelişmesini anlatınız.

Soru 4 — Derisi dikenlilerden, istediğiniz bir örnek üzerinde, ambulakral sistemi (su boruları sistemini) anlatınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — İki,
Soru 2 — Üç,
Soru 3 — Üç,
Soru 4 — İki.

GEÇEN YILLARDAN KALANLAR

1955 Güz Dönemi

Edebiyat Kolu

Tabiiye Soruları

Soru 1 — Amfiyoksüslerde kan dolaşımını çizerek anlatınız.

Soru 2 — Sölenterelerde sinir sistemini çizerek anlatınız.

Soru 3 — Böceklerde sindirim sistemini çizerek anlatın.

Soru 4 — Kuşlarda solunum ve solunum sistemi hakkında bildiklerinizi çizerek anlatın.

Sorulara verilecek not'ar:

Soru 1 — Üç,
Soru 2 — İki,
Soru 3 — İki,
Soru 4 — Üç.

İNTİKAL

1955 Yaz Dönemi

Fen Kolu

Tabiiye Soruları

Soru 1 — Yeraltı sularının kimyasal işleyişini anlatınız.

Soru 2 — Dağ oluşunda kaç faz vardır? Çizerek anlatınız.

Soru 3 — Omurgasız hayvanlardan yumuşakçalar şubesinde sinir sistemini, çizerek anlatınız.

Soru 4 — Omurgalı hayvanlardan sürüngenler sınıfında kan dolaşımını, çizerek anlatınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç,
Soru 2 — İki,
Soru 3 — Üç,
Soru 4 — İki.

GEÇEN YILLARDAN KALANLAR

1955 Güz Dönemi

Fen Kolu

Tabiiye Soruları

Soru 1 — Yeryüzünde akarsuların meydana getirdiği kimyasal aşınımı anlatın.

Soru 2 — Yer kabuğunun aşınımında nehirlerin yukarı yataklarının rolünü anlatın.

Soru 3 — Uygun ve aykırı tabakalaşma çeşitlerini anlatın.

Soru 4 — İlk insanın teşekkülü hakkında bildiklerinizi anlatın.

Soru'ara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç,
Soru 2 — İki,
Soru 3 — İki,
Soru 4 — Üç.

DÖRT YILLIK REJİME GÖRE

1955 Yaz Dönemi

Fen Kolu

Tabiiye Soruları

Soru 1 — Canlılardan, hayvanların yeryüzündeki jeolojik işleylerini anlatınız.

Soru 2 — Volkanların sıvı (lâv) ve katı mahsulleri hakkında bildiklerinizi yazınız.

Soru 3 — Püskürük kütlelerin oransal yaşlarının nasıl tâyin edildiğini anlatınız.

Soru 4 — Paleozoik (Birinci zaman) karakteristik hayvanları hangileridir? Bildiklerinizi yazınız.

Soru'ara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç,
Soru 2 — Üç,
Soru 3 — İki,
Soru 4 — İki.

İNTİKAL

1955 Güz Dönemi

Fen Kolu

Tabiiye Soruları

Soru 1 — Yeryüzünde akarsuların meydana getirdiği kimyasal aşınımı anlatınız.

Soru 2 — Uygun ve aykırı tabakalaşma çeşitlerini anlatın.

Soru 3 — Böceklerde sindirim sistemini çizerek anlatın.

Soru 4 — Kuşlarda solunum ve solunum sistemi hakkında bildiklerinizi çizerek anlatın.

Soru'ara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç,
Soru 2 — İki,
Soru 3 — İki,
Soru 4 — Üç.

DÖRT YILLIK REJİME GÖRE

1955 Yaz Dönemi

Fen Kolu

Fizik Soruları

Soru 1 — Serbest düşme hareketi nasıl bir harekettir? İsli cam deneyini anlatınız.

Soru 2 — Işık nedir? Işıkta girişimi bir deneyle anlatınız.

Soru 3 — Ankara'da bir yarım salınımı 1 saniye olan bir basit sarkaç, kutupta bir günde (24 saatte) kaç yarım salınım fazla yapar? (Ankara'da $g = 980$ cm/sn²; kutupta $g = 983$ cm/sn².)

Soru 4 — Hafif bir makara üzerinden geçen ağırlıksız bir ipliğin uçlarına bağlı (Atwood düşme aleti) eşit kütlelerden her biri $M = 100$ gr dır. Kütlelerden biri üzerine $m = 10$ gr kütle ilâve ediliyor:

a) Hareketin ivmesini;

b) 4 saniyede alınan yolu 4 saniye sonundaki hızı bulunuz. ($g = 980$ cm/sn².)

Soru 5 — Yüksekliği $h = 90$ m olan bir kulenin tepesinden, bir mermi, $V_0 = 200$ m/sn ilk hızla yatay olarak atılıyor. Merminin yere düştüğü noktanın kuleye olan uzaklığını bulunuz. (Havanın direnci yok farz edilecektir. $g = 9{,}8$ m/sn².)

(Problemlerin çözümüne esas olan bilgiler ve şekiller çözümle birlikte verilmelidir.)

Soru'ara verilecek notlar:

Soru 1 — 15,
Soru 2 — 20,
Soru 3 — 25,
Soru 4 — a) 10,
b) 10,
Soru 5 — 20.

N O T:

Kâğıdın yukarısındaki not hanesine, cevaplara verilen notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilen netice yazılır.

DÖRT YILLIK REJİME GÖRE

1955 Güz Dönemi

Fen Kolu

Fizik Soruları

Soru 1 — Dinamiğin temel prensibini (kuvvet ile ivme arasındaki bağıntıyı) açıklayınız.

Soru 2 — Transformatör nedir? Dönüşüm oranı nedir? Nerelerde ve ne için kullanılır?

Soru 3 — Bir adam yatay bir yol üzerinde duran arabayı, yatayla $\times = 30°$ lik bir açı yapan F = 35 kg lık kuvvetle iterek hareket ettiriyor. Araba bu yatay yol üzerinde 1 km yol gittiğine göre, işi hesaplayınız, şekli çiziniz.

$(\cos 30° = \frac{\sqrt{3}}{2}, \sin 30° = \frac{1}{2})$

Soru 4 — Ekvatörde bir cismin yerle birlikte dönmesinden meydana gelen merkezkaç ivmenin değerini bulunuz. (Yerin yarıçapı 6370 km alınacaktır.)

Soru 5 — Bir cisim serbest olarak düşüyor. Yolunun bir A noktasındaki hızı $v_1 = 30$ m/sn, bir B noktasındaki hızı $v_2 = 50$ m/sn dir. AB yüksekliğini bulunuz. (g = 980 cm/sn².)

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 20,
Soru 2 — 20,
Soru 3 — 20,
Soru 4 — 20,
Soru 5 — 20.

N O T:

İmtihan kâğıdına konacak not, cevaplara verilen notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

İNTİKAL

1955 Yaz Dönemi

Fen Kolu

Fizik Soruları

Soru 1 — Düzgün dayiresel dönme hareketinde ivmeyi bulunuz. Merkezkaç kuvveti ifade ediniz.

Soru 2 — Basit sarkacın periyet ifadesini bulunuz. Basit sarkaç kanunlarını yazınız.

Soru 3 — Kesitinin yüzölçümü 10 cm² olan ve üzerinde 500 sarım bulunan bir makaranın uçları bir miliampermetreye bağlanmıştır. Miliampermetrenin toplam direnci 100 omdur. Bu makara, eksenine paralel 10.000 gaus'lık bir magnetik alan içindedir. Bu magnetik alanın şiddeti, yarım saniyede sıfır oluyor:

a) Husule gelen indüksiyon elektromotor kuvvetini;

b) Devreden geçen akım şiddetini bulunuz.

Soru 4 — Yarıçapı 2 m olan bir konkav aynanın eksenine dikey ve yüzü konkav aynaya doğru olmak üzere bir düz ayna tutuluyor. Bu iki ayna arasına ve konkav aynadan 1,5 m uzağa 4 cm boyunda bir AB cismi konuluyor. Bu cisimden çıkan ışınlar önce konkav aynadan, sonra düzlem aynadan yansıyarak, AB cisminin bulunduğu yerde A'B' görüntüsü teşekkül ediyor. Düzlem aynanın yerini ve görüntünün boyunu bulunuz; görüntüyü çiziniz.

Soru 5 — Bir mermi Vo = 500 m/sn hız ile, düşey olarak yukarıya atılıyor. Merminin en yüksek noktaya çıkış zamanı nedir? Mermi hangi yüksekliğe kadar çıkabilir? (Havanın direnci yok farz edilecektir. g = 980 cm/sn².)

(Problemlerin çözümüne esas olan bilgiler ve şekiller çözümle birlikte verilmelidir.)

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 20,
Soru 2 — 20,
Soru 3 — a) 15, b) 5,
Soru 4 — 20,
Soru 5 — 20.

N O T:

Kâğıdın yukarısındaki not hanesine, cevaplara verilen notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilen netice yazılır

İNTİKAL

1955 Güz Dönemi

Fen Kolu

Fizik Soruları

Soru 1 — Dinamiğin temel prensibini (kuvvet ile ivme arasındaki bağıntıyı) açıklayınız.

Soru 2 — Transformatör nedir? Dönüşüm oranı nedir? Nerelerde ve ne için kullanılır?

Soru 3 — Bir adam yatay bir yol üzerinde duran arabayı, yatayla $\times = 30°$ lik bir açı yapan F = 35 kg lık kuvvetle iterek hareket ettiriyor. Araba bu yatay yol üzerinde 1 km yol gittiğine göre, işi hesaplayınız. Şekli çiziniz.

$(\cos 30° = \frac{\sqrt{3}}{2}, \sin 30° = \frac{1}{2})$

Soru 4 — Konstantandan helis şeklinde sarılı bir telin uzunluğu 1 = 12 m, kesidi $S = \frac{1}{4}$ mm², özdirenci: $Q = 50 . 10^{-6}$ om . cm dir. Bu tel, sıcaklığı 10 °C ta o'an 1 litre su içine konuluyor. Telin iki ucuna 120 volt'luk bir gerilim tatbik edildiğine göre, bu su ne kadar zamanda kaynamağa başlar? (Kaynama noktası 100 °C alınacaktır.)

Soru 5 — Bir cisim serbest olarak düşüyor. Yolunun bir A noktasındaki hızı $v_1 = 30$ m/sn, bir B noktasındaki hızı $v_2 = 50$ m/sn dir. AB yüksekliğini bulunuz. (g = 980 cm/sn².)

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 20,
Soru 2 — 20,
Soru 3 — 20,
Soru 4 — 20,
Soru 5 — 20.

N O T:

İmtihan kâğıdına konacak not, cevaplara verilen notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilir.

DEVLET LİSE İMTİHANI

1955 Yaz Dönemi

Azınlık ve Yabancı Okulları

Sosyoloji Soruları

Soru 1 — Ahlâk olaylarının sosyal bir karakteri olup olmadığını, bir iki misal vermek suretiyle açıklayınız ve ahlâk olaylariyle hukuk olayları arasındaki farkı gösteriniz.

Soru 2 — Kredi nedir? Kredinin modern ekonomideki rolünü ve bankaların yaptığı işleri anlatınız. Türkiye'deki bellibaşlı bankaları sayınız.

Soru 3 — Sosyoloji dersinin size ne gibi bilgiler kazandırdığını misallerle açıklayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç,
Soru 2 — Üç,
Soru 3 — Dört.

1955 Güz Dönemi

Azınlık ve Yabancı Okulları

Sosyoloji Soruları

Soru 1 — İlkel cemiyetlerdeki din hayatı ile ilerlemiş cemiyetlerdeki din hayatının çizgileriyle mukayese ediniz.

Soru 2 — Cumhuriyetin ilânından sonra

Türk kadınının sosyal durumundaki gelişmeyi açıklayınız.

Soru 3 — Endüstrileşmenin, sosyal hayatın çeşitli cepheleri üzerindeki tesirlerini misallerle izah ediniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç,
Soru 2 — Üç,
Soru 3 — Dört.

DEVLET OLGUNLUK İMTİHANININ BİR DERSİNDEN SORUMLU OLARAK 1954-1955 DERS YILINDA ÜNİVERSİTE VE YÜKSEK OKULLARA DEVAMLARINA MÜSAADE EDİLENLERE MAHSUS DEVLET LİSE İMTİHANI YAZILI BÖLÜMÜ

Türkçe - Kompozisyon Konusu

«Aydın bir vatandaş» sözünden ne anlıyorsunuz?

EDEBİYAT KOLU

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SORULARI

Vaktiyle kitaplar karıştırırdım; hayat hakkında, filozofların ne dediklerini anlamak isterdim. Bir kısmı her şeyi kara görüyordu: «Mademki hepimiz bir sıfıra varacağız, dünyadaki muvakkat ömür esnasında neşe ve saadete yer bulunmaz» diyorlardı. Başka kitaplar okudum; bunları daha akıllı adamlar yazmışlardı. Diyorlardı ki: «Mademki sonu nasıl olsa sıfırdır, bari yaşadığımız müddetçe şen ve şatır olalım.» Ben, kendi karakterim itibariyle, ikinci hayat telâkkisini tercih ediyorum. Fakat şu kayıtlar içinde: Bütün insanlığın varlığını kendi şahıslarında gören adamlar bedbahttırlar. Besbelli ki her adam fert sıfatiyle mahvolacaktır. Herhangi bir şahsın, yaşadıkça memnun ve mesut olması lâzım gelen şey, kendisi için değil, kendisinden sonra gelecekler için çalışmaktır. Mâkul bir adam ancak bu suretle hareket edebilir. Hayatta tam zevk ve saadet, ancak gelecek nesillerin varlığı, şerefi, saadeti için çalışmakta bulunabilir. Bir insan böyle hareket ederken: «Benden sonra gelecekler acaba böyle bir ruhla çalıştığımı fark edecekler mi?» diye bile düşünmemelidir. Hattâ en mesut olanlar, hizmetlerinin bütün nesillerce meçhul kalmasını tercih edecek karakterde bulunanlardır.
ATATÜRK'ten

Soru 1 — a) Bu konuşmada kaç türlü hayat görüşü karşılaştırılmıştır? Atatürk, bunlardan hangisini tercih ediyor? Tercih ettiği görüşü tamamlarken onun neler düşündüğünü kendi ifadenizle yazınız.

b) Bu konuşmada geçen vecize değerindeki cümleleri yazınız. Bunlardan hangisi özgeci (diğerkâm) insanların görüşlerini en iyi ifade etmektedir?

c) Şu sözleri, metindeki yerlerine göre, açıklayınız: Filozoflar, her şeyi kara görmek, hayat telâkkisi, mâkul bir adam, karakter.

Soru 2 — Şu sözleri Atatürk'ün düşüncelerine yaklaşma dereceleri bakımından inceleyip farklarını münakaşa ediniz:

a) Bakî kalan bu kubbede bir hoş sadâyimiş.
(Bakî)

b) Zahmetin, hizmetin ve fazlın için
Koyar elbet vatan, bu hasta nine,
Bir sıcak buse terli nasiyene!
(Tevfik Fikret)

c) *Varsın bulunmasın bilecek nam ü şanım.*
(Tevfik Fikret)

(fazl: *Üstünlük*, nine: *Anne*, nasiye: *Alın*)

Soru 3 — Şu konulardan bir tanesi hakkında düşündüklerinizi yazınız:

a) Okuduğumuz kitapların, hayat görüşümüzdeki tesirleri neler olabilir?

b) Okurken aynı zamanda tenkid edebilmeliyiz.

c) «İyi kitapları okumak, geçmiş yüzyılların en dürüst insanlariyle konuşmak demektir.»

Soru 4 — Tesirinde kaldığınız bir eseri (Türk veya Batı edebiyatından) kısaca tanıtınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 30,
Soru 2 — 20,
Soru 3 — 30,
Soru 4 — 20.

N O T :

Kâğıdın yukarısındaki not hanesine, cevaplara verilen notlar toplamının 10a bölünmesiyle elde edilecek netice yazılır.

EDEBİYAT KOLU
FELSEFE SORULARI

SOSYOLOJİ:

Soru 1 — Sosyal olayları psikolojik ve biyolojik olaylardan ayıran vasıfların neler olduğunu, misaller vererek, açıklayınız.

Soru 2 — Eski devlet anlayışı ile bugünkü devlet anlayışı arasındaki farkları açıklayınız.

MANTIK:

Soru 3 — Tarihî olayları incelerken ne gibi belgelerden faydalanırız?

Soru 4 — Hipotez ile teori arasındaki farkı birer misalle açıklayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç,
Soru 2 — Üç,
Soru 3 — İki,
Soru 4 — İki.

FEN KOLU
FELSEFE SORULARI

SOSYOLOJİ:

Soru 1 — Bir topluluğun, millet olabilmesi için ne gibi vasıfları taşıması gerekir?

Soru 2 — Sosyolojik görüşe göre dini tarif ediniz.

MANTIK:

Soru 3 — Dedüksiyon ve endüksiyonu tarif ve birer misalle izah ediniz.

Soru 4 — Matematikteki tariflerle tabiat bilimlerindeki tarifler arasında ne fark vardır?

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Dört,
Soru 2 — İki,
Soru 3 — İki,
Soru 4 — İki.

EDEBİYAT KOLU
TARİH SORULARI

Soru 1 — Zitvatorok ve Karlofça Antlaşmalarının:

a) Ne zaman, hangi devletler arasında ve hangi savaşlardan sonra imzalandığını;

b) Belibaşlı hükümlerini;

c) Osmanlı tarihi bakımından taşıdıkları önemi yazınız.

Soru 2 — Üçüncü Selim ve İkinci Mahmut devirlerinde muhtelif sahalarda girişilen ıslâhat hareketlerini ve bu teşebbüsleri gerektiren sebepleri yazınız.

Soru 3 — Avrupa'da dinî reformun sebeplerini, ana hatlariyle izah ediniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Dört,
Soru 2 — Üç,
Soru 3 — Üç.

FEN KOLU
TARİH SORULARI

Soru 1 — Coğrafî keşiflerin siyasî, ekonomik ve sosyal sonuçlarını açıklayınız.

Soru 2 — On altıncı yüzyıl Osmanlı Devletinin ordu teşkilâtı ve bununla ilgili olarak toprak rejimi hakkında bildiklerinizi yazınız.

Soru 3 — Yeni Türk harflerinin ne zaman kabul edildiğini ve kültür sahamıza olan tesirlerini, ana hatlariyle açıklayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç,
Soru 3 — Dört.

EDEBİYAT KOLU
MATEMATİK SORULARI

Soru 1 — $y = \dfrac{x^2 - 2x + 3}{x^2 - 6x + 5}$ fonksiyonunun değişimini inceliyerek grafiğini çiziniz ve $x = 3$ noktasındaki teğetin denklemini yazınız.

Soru 2 — $y = -x^2 + ax + b$ fonksiyonu veriliyor:

1) a ve b yi o suretle tâyin ediniz ki, bu fonksiyonun $x = 3$ için 4 e eşit bir maksimumu olsun.

2) a ve b için bulunan değerler yerlerine konularak elde olunan fonksiyonun gösterdiği eğri ile $y = -x + 5$ doğrusu arasındaki kapalı alanı hesabediniz.

Soru 3 —

1) A(3, 0) noktasında x eksenine değen ve B(5, 6) noktasından geçen dairenin denklemini yazınız.

2) Bu dairenin B noktasındaki teğetinin x eksenini kestiği C noktasının koordinatlarını bulunuz. C noktasiyle daire merkezini birleştiren doğru, AB kirişini H noktasında kestiğine göre, $AC^2 = CO . CH$ olduğunu gösteriniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 40,
Soru 2 — 30,
Soru 3 — 30.

N O T:

Kâğıdın yukarısındaki not hanesine, cevaplara verilecek notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilen netice yazılır.

FEN KOLU
MATEMATİK SORULARI

Soru 1 — $y = \dfrac{x^2 - 2x - 3}{x}$ fonksiyonu veriliyor:

1) Bu fonksiyonun grafiğini çiziniz.

2) y = m doğrusunun bu eğriyi m nin bütün değerleri için daima iki noktada keseceğini gösteriniz. Bu doğrunun eğri ile kesim noktaları, M_1, M_2 olduğuna göre, doğrunun y eksenini kestiği P noktasının M_1, M_2 ye göre harmonik eşleniği olan Q noktasının koordinatlarını, m nin fonksiyonu olarak gösteriniz; ve m nin değişmesi halinde bu noktaların geometrik yerinin denklemini yazınız.

Soru 2 — $x^3 - 9x^2 + (m+4) x + 21 = 0$ denklemminin kökleri bir aritmetik dizi oluduğuna göre, m nin ve köklerin değerlerini bulunuz.

Soru 3 — Odakları F, F' olan bir elipsin herhangi bir M noktasındaki teğetinin yedek ekseni (küçük ekseni) kestiği nokta P, ve bu noktanın MF, MF' odak ışınları üzerindeki izdüşümleri, sırasiyle, H, H' ile gösterildiğine göre,

1) FH, F'H' doğru parçalarının, asal ek senin (büyük eksenin) yarısı olan (a) ya eşit olduğunu,

2) HH' doğrusunun 0 merkezinden geçtiğini ispat ediniz.

Soru 4 — Bir elipsin herhangi bir M noktasındaki teğet ve normalinin y eksenini kestiği noktalar T ve N dir. M, T, N den geçen dairenin odaklardan geçtiğini, verilen

$$\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{9} = 1$$

elipsi üzerinde alınan $M(4, \frac{9}{5})$ noktası için ispatlayınız.

Soru 5 — $A+B+C= \pi$ olduğuna göre,

$$\frac{\sin A + \sin B - \sin C}{\sin A + \sin B + \sin C} = tg\frac{A}{2} . tg\frac{B}{2}$$

eşitliğini sağlayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 —25,
Soru 2 — 15,
Soru 3 — 30,
Soru 4 — 15,
Soru 5 — 15.

N O T:

Kâğıdın köşesindeki not hanesine, cevaplara verilen notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilen netice yazılır.

EDEBİYAT KOLU
BİYOLOJİ SORULARI

Soru 1 — Omurgasız hayvanlarda vücudun korunmasına ve destekliğine yarıyan oluşlar nelerdir?

Soru 2 — Hayvanlar âleminde parazitlik hakkında genel bilgi veriniz.

Soru 3 — Eklem bacaklılardan böceklerde kan dolaşımını çizerek anlatın.

Soru 4 — Halkalı solucanlarda sinir sistemini çizerek anlatın.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç,
Soru 2 — Üç,
Soru 3 — İki,
Soru 4 — İki.

FEN KOLU
JEOLOJİ SORULARI

Soru 1 — Deniz çökelmelerinden kıyı çökelmeleri ve lâgünler hakkında bildiklerinizi yazınız.

Soru 2 — Petrol ve oluşu hakkında bildiklerinizi yazınız.

Soru 3 — Fasiyes nasıl bir tabakalaşma şeklidir? Bildiklerinizi anlatın.

Soru 4 — Paleozoik (Birinci zaman) omurgalı hayvanlarını anlatınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç,
Soru 2 — İki,
Soru 3 — İki,
Soru 4 — Üç.

FEN KOLU
FİZİK SORULARI

Soru 1 — Eğik düzlem üzerinde sürtünmesiz kayan bir cismin hareketi nasıl bir harekettir? İvmeyi bulunuz; hız ve yol ifadelerini yazınız.

Soru 2 — Katot ışınları nasıl elde edilir? Mahiyeti nedir? Özellikleri nelerdir?

Soru 3 — Saatte 36 km hızla giden bir tren, frenlenmek suretiyle ve düzgün azalan hareketle, 100 m yol aldıktan sonra duruyor. Tren duruncaya kadar geçen zamanı bulunuz.

Soru 4 — Bir top mermisi, yatayla $\alpha = 30°$ lik bir açı yapmak üzere, $V_o = 400 \frac{m}{sn}$ hızı ile yukarıya doğru atılıyor. Bu mermi, atıldıktan 2 saniye sonra nerede bulunur? ($g=9,8 \frac{m}{sn^2}$, $\sin 30° = \frac{1}{2}$, $\cos 30° = \frac{\sqrt{3}}{2}$)

Soru 5 — Bir renkli küçük bir S ışık kaynağı, bu kaynaktan eşit uzaklıkta bulunan S_1 ve S_2 aralıklarına ışık gönderiyor. aralıklar arasındaki uzaklık $S_1S_2 = 1$ mm dir. Bu aralıklardan 1 m uzağa ve aralıklar yüzeyine paralel olarak konulan ekran üzerinde girişim saçakları elde ediliyor. (Young deneyi.) İki aydın çizgi arası x = 0,6 mm olduğuna göre, kullanılan ışığın dalga boyu nedir?

(Problemlerin çözümüne esas olan bilgiler ve şekiller çözümle birlikte verilmelidir.)

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — 20,
Soru 2 — 15,
Soru 3 — 25,
Soru 4 — 20,
Soru 5 — 20.

N O T:

Kâğıdın yukarısındaki not hanesine, cevaplara verilen notlar toplamının 10'a bölünmesiyle elde edilen netice yazılır.

T. C.
BAŞVEKÂLET
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Karar Sayısı: 4/5675

KARARNAME SURETİ

9/6/1941 tarihli ve 2/15923 sayılı Kararname ile meriyete konulan «439 sayılı Orta Tedrisat Öğretmenleri Kanununun 7. maddesi mucibince imtihanla öğretmen olmak istiyenler hakkındaki talimatname»nin 25/5/1953 tarihli ve 4/806 sayılı kararname ile tadil edilen 2. maddesinin «E» fıkrasının ilişik şekilde değiştirilmesi; Maarif Vekâletinin 21/7/1955 tarihli ve 32.3.11-2010 sayılı yazısı üzerine, İcra Vekilleri Heyetince 15/8/1955 tarihinde kararlaştırılmıştır.

REİSİCUMHUR
C. BAYAR

Başvekil *A. Menderes*	Devlet Vekili Başvekil Yardımcısı *F. Köprülü*
Devlet Vekili *Dr. M. Sarol*	Devlet Vekili *F. R. Zorlu*
Adliye Vekili *O. Ş. Çiçekdağ*	Millî Müdafaa Vekili *E. Menderes*
Dahiliye Vekili *Dr. Namık Gedik*	Hariciye Vekâleti V. *F. R. Zorlu*
Maliye Vekili *H. Polatkan*	Maarf Vekili *C. Yardımcı*
Nafıa Vekili *K. Zeytinoğlu*	İkti. ve Ticaret Vekili *S. Yırcalı*
Sıh. ve İç. Mu. Vekili *Dr. B. Uz*	Güm. ve İnh. Vekili *E. Kalafat*
Ziraat Vekili *N. Ökmen*	Münakalât Vekili *M. Çavuşoğlu*
Çalışma Vekili *H. Erkmen*	İşletmeler Vekili *S. Ağaoğlu*

SURET

439 sayılı Orta Tedrisat Öğretmenleri Kanununun 7 nci maddesi mucibince imtihanla öğretmen olmak istiyenler hakkındaki

talimatnamenin 2 nci maddesinin «E» fıkrasının değiştirilmesine dair talimatname.

Madde: 1 — 439 sayılı Orta Tedrisat Öğretmenleri Kanununun 7 nci maddesi mucibince imtihanla öğretmen olmak istiyenler hakkındaki talimatnamenin 25/5/1953 tarihli ve 4/806 sayılı kararname ile tadil edilen 2 nci maddesinin «E» fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde: 2 — «E»

Resmî liselerden veya resmî liselere muadil oldukları Maarif Vekâletince kabul edilmiş olan hususî Türk veya yabancı liselerden mezun olmaları yahut da 5-6 yıllık öğretmen okulu diplomasını haiz bulunmaları lâzımdır. Öğretmen okulu mezunlarının en az iki yıl ilkokullarda başarı ile öğretmenlik yapmaları şarttır. Güzel Sanatlar Akademisi orta kısım Resim Bölümünden mezun olanlar Resim-İş Öğretmen Muavinliği Ehliyetname imtihanına alınırlar.

Madde: 2 — Bu talimatname neşri tarihinde mer'iyete girer.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 614.9/2-13469

12/9/1955

ÖZET: İmtihanla orta öğretim öğretmeni olmak istiyenler h.

4080

Orta öğretim okullarına imtihanla öğretmen olmak istiyenler hakkındaki Talimatnamenin 2. maddesinin «E» fıkrasının değiştirilmesine dair İcra Vekilleri Heyeti Kararnamesinin sureti aynen yukarıda gösterilmiştir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

MAARİF MÜDÜRLÜKLERİNE
VE
MAARİF MEMURLUKLARINA

1 — İLK ÖĞRETİM GAZETESİ'nin 21 inci cildinin abone kayıtlarına başlanmıştır. Bu cildin abone bedeli (4) liradır.

2 — Abone bedellerinin Maarif Memurlukları eliyle toplanıp mahallî posta veya banka vasıtasiyle [*] T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Müdürlüğündeki (3803) No. lu câri hesaba yatırılması ve açık adresli abone listelerinin Maarif Vekâleti Yayım Müdürlüğü; Dergi Bürosu Şefliği GAR - ANKARA adresine gönderilmesi.

3 — Listelerde abonelerin adları, okul adresleri ve bilhassa posta teşkilâtı bulunup bulunmadığının bildirilmesi.

4 — ABONE PARALARININ MUTLAKA YUKARIDA BİLDİRİLEN BANKAYA YOLLANMASINI, HİÇBİR SURETLE DAİRE ADRESİNE PARA GÖNDERİLMEMESİNİ.

5 — Bazı yerlerden yalnız paralar, bazı yerlerden ise sadece listeler yollanmakta; bu hal, abonelerin dergilerini alamamalarına ve dolayısiyle lüzumsuz yazışmalara sebebiyet vermektedir.

Abone kaydında yukarıda belirtilen hususlara dikkat buyurulması bilhassa rica olunur.

[*] T. C. Ziraat Bankası şubelerinden yollanacak paralardan yollama ücreti alınmaz.

YENİ NEŞRİYAT:

MESLEKÎ VE TEKNİK ÖĞRETİM
No: 25

Maarif Vekâletinin yayımlamakta olduğu Meslekî ve Teknik Öğretim dergisinin 25 inci sayısı da çıkmıştır. Derginin bu sayısında yer alan yazılar arasında: Tarih Boyunca Resim ve Heykel Sergilerinin Gelişimi; Şapka ve Roplar, Dünyadan Teknik Haberler gibi yazılar bilhassa dikkati çekmektedir. Ayrıca metin dışı bir de ilâve patron verilmektedir. Fiatı 100 kuruştur.

—•—

MESLEKÎ VE TEKNİK ÖĞRETİM
No: 26

Maarif Vekâletince yayımlanmakta olan Meslekî ve Teknik Öğretim dergisinin bu sefer çıkan 26 ncı sayısında yer alan yazılar arasında: (Müstakbel Annelerin Dikkat Edeceği Noktalar, Halılarımızı Koruma ve Temizleme Yolları, Yiyeceklerin Besin Maddelerini Muhafaza Şekilleri) gibi yazılar bilhassa dikkat çekmektedir. Fiatı 100 kuruştur.

—•—

K N U L P

Bugünkü Almanya'nın en önemli yazarlarından biri nlan Hermann Hass'in bu güzel eseri, Zahide Gökberg tarafından dilimize çevrilmiş ve Maarif Vekâleti tarafından, dünya edebiyatından tercümeler serisi içinde yayımlanarak 110 kuruş fiatla satışa çıkarılmıştır.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 7/10/1955 tarihinde basılmıştır.)

ANKARA — MAARİF BASIMEVİ